

Σταθμός: Αγωνιστές

Αν ζωντάνευαν τα αγάλματα μια μέρα στο Πεδίον του Άρεως, τι θα ήθελε να κάνουν; Τι θα έκανε ο ήρωας αυτός; Δείξε με το με παντομίμα, με ένα ποίημα, ένα τραγούδι, με κίνηση, με λόγο όπως θέλεις.

Κατάγομαι από αρβανίτικη κοινότητα της Ύδρας.
Το πατρικό μου επίθετό είναι Πινότσι. Γεννήθηκα σε μια φυλακή της Κωνσταντινούπολης όταν είχε πάει η μάνα μου να επισκεφθεί τον πατέρα μου. Ήταν ετοιμοθάνατος. Τον κρατούσαν εκεί οι Τούρκοι γιατί είχε πάρει μέρος στα Ορλωφικά. Μετακομίσαμε με τη χήρα μάνα μου στις Σπέτσες. Από μικρή είχα πάθος με τη θάλασσα και τις ναυτικές ιστορίες. Λάτρευα τον Θούριο του Ρήγα. Δυο φορές χήρα με 7 παιδιά και μεγάλη περιουσία, κατασκεύασα τρία πλοία. Το ένα από αυτά ήταν το μεγαλύτερο πλοίο της Ελληνικής Επανάστασης. Ήμουν η μόνη γυναίκα που μνήθηκα στη Φιλική Εταιρεία. Όταν ξέσπασε η Επανάσταση είχα τον δικό μου εκστρατευτικό σώμα από Σπετσιώτες. Ύψωσα τη δική μου σημαία της Επανάστασης στις 13 Μαρτίου 1821. Στην άλωση όμως της Τριπολιτσάς βοήθησα, με κίνδυνο της ζωής μου, να σωθεί το χαρέμι του Χουρατί Πασά και τα παιδιά τους. Μου το ζήτησε η γυναίκα του Πασά.
Σήμερα θα έλεγα στις γυναίκες.....

Σουλιώτης, γέννημα θρέμμα.
Σε μια συμπλοκή στα Άγραφα με Μουσουλμάνους Αλβανούς με έπιασαν αιχμάλωτο και μ' έκλεισαν στο φρούριο της Κλεισούρας. Κατάφερα να δραπετεύσω. Μπήκα στην υπηρεσία του Αλή Πασά, αυτός πήγε να μου στήσει ενέδρα, αλλά με ειδοποίησε ο γιος του. Μάζεψα τους Σουλιώτες στην Κέρκυρα να πάμε να εκδικηθούμε τον Αλή Πασά. Πολεμήσαμε μαζί με τα στρατεύματά του Σουλτάνου. Ο Αρχιστράτηγος όμως του Σουλτάνου μας κορόιδεψε. Συνθηκολόγησε με τον Αλή Πασά και στράφηκε εναντίον του βασιλικού στρατού. Πολέμησα στο Μεσολόγγι. Ήμουν στην ηρωική Έξοδο. Οδήγησα μια φάλαγγα έξω από την πολιορκημένη πόλη. Τιμήθηκα από τον Όθωνα με τον βαθμό του Υποστράτηγου.
(Θα με βρεις κάπου απόμερα...όχι στη γραμμή με τους άλλους.)

Γεννήθηκα στην Τεργέστη.
Με την έναρξη της επανάστασης πήγα στη Μύκονο και ξεσήκωσα του κατοίκους εναντίον των Τούρκων. Έδωσα την περιουσία μου για τον Αγώνα. Καθώς γνώριζα πολύ καλά Γαλλικά (αλλά και Ιταλικά και Τουρκικά) συνέταξα μια επιστολή που προκάλεσε αίσθηση προς τις γυναίκες της Γαλλίας, να στηρίξουν τον Αγώνα.
Ο Ιωάννης Καποδίστριας μου απένειμε τον αξίωμα, μοναδική φορά που απονεμήθηκε σε γυναίκα, του επίτιμου αντιστράτηγου και μου παραχώρησε σπίτι στο Ναύπλιο.
Είχα μια άτυχη ερωτική περιπέτεια με τον Δημήτριο Υψηλάντη. Κινηγημένη από τον Ιωάννη Κωλέττη κατέφυγα στη Μύκονο όπου πέθανα φτωχή και λησμονημένη.

Πρόερχομαι από φημισμένη οικογένεια κλεφταρματολών. Μπήκα κι εγώ στα σώματα των κλεφτών της Πελοποννήσου και στα 15 μου έγινα καπετάνιος! Έμπειρος και στη θάλασσα, έκανα κουρσάρους, το 1805 πήρα μέρος στις ναυτικές επιχειρήσεις του ρωσικού στόλου κατά το Ρωσοτουρκικό πόλεμο.

«Όταν έμβηκα εις την Τριπολιτσά, με έδειξαν τον Πλάτανο εις το παζάρι όπου εκρέμαγαν τους Έλληνες. Αναστέναξα και είπα: «Αϊντε, πόσοι από το σόγι μου και από το έθνος μου εκρεμάσθηκαν εκεί», και διέταξα και το έκοψαν.

Αν μπορούσα να σας μιλήσω τώρα θα σας έλεγα.....

Γεννήθηκα στον Αίνο της Θράκης το 1783.

Παντρεύτηκα πλούσιο πλοίαρχο και εφοπλιστή από τον Αίνο. Ο καπετάν **Βισβίζης**, γενναίος και ενθουσιώδης πατριώτης, μύηθηκε νωρίς στη Φιλική Εταιρία και προσέφερε πολλά χρήματα για την Επανάσταση. Συμμετείχαμε μαζί σε αρκετές ναυμαχίες, μαζί και τα πέντε παιδιά μας. Το πλοίο μας ήταν η «Καλομοίρα» με 140 άντρες και 16 κανόνια. Όταν ο άντρας μου έπεσε νεκρός σε μια εκστρατεία στην Αγία Μαρίνα, ανέλαβα εγώ τη διακυβέρνηση της «Καλομοίρας» και εξακολούθησα τον αγώνα. Επί τρία χρόνια συμμετείχα σε εκστρατείες με το πλοίο μου και ύστερα δώρισα την «Καλομοίρα» στο κράτος. Έζησα δύσκολα χρόνια στην Ύδρα και τη Σύρο, μαζί με τα παιδιά μου. (Είμαι η **Δόμνα**....)

Γνωστός και ως «Τουρκοφάγος».

Γεννήθηκα σ' ένα μικρό χωριό του Ταυγέτου. Ανηψιός του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη. Τα 1805 οι Τούρκοι σκότωσαν τον πατέρα μου. Τότε ακολούθησαν τον θείο μου στα Επτάνησα. Εκεί εντάχθηκα στα Ρωσικά τάγματα και πήγαμε στην Ιταλία για να πολεμήσουμε τον Ναπολέοντα. Επέστρεψα στα Επτάνησα και υπηρέτησα τους Γάλλους που στο μεταξύ τα είχαν καταλάβει. Έφτιαξα δικό μου σώμα ενόπλων, ήταν άνδρες από όλη την Ελλάδα. Στην πρώτη μάχη που δόθηκε, στο Βαλιτέτσι, είχαν αποστολή να φυλάω τα Άνω Δολιανά. Εκεί απέκρουσα με τους 200 άνδρες μου 6.000 Τούρκους που επιτίθεντο με πυροβολικό. Πήρα μέρος σε πολλές μάχες του Αγώνα. Η ελληνική κυβέρνηση όμως με φυλάκισε άδικα.

Όταν βγήκα από τη φυλακή ήμουν σχεδόν τυφλός.

Πέθανα λίγα χρόνια αργότερα στον Πειραιά.

Τσοπάνος από τα **Κριεζά** έφυγα και πήγα στην Κιουτάχεια της Μ.Ασίας κι έγινα πρωτοπαλικάρο ενός μπέη. Σκότωσα όμως τον επίσημο ταχυδρόμο του Σουλτάνου που με πρόσβαλε άσχημα. Μ' έβαλαν φυλακή στη Σμύρνη, εκεί γνώρισα τον Μαυροβουνιώτη. Γίναμε φίλοι, δραπέτεύσαμε κι ήρθαμε στην Ελλάδα και πήραμε μέρος στον Αγώνα. Ξακουστός ήμουν για την αφοβιά μου. Έγινα αρχηγός της Ανατολικής Εύβοιας κι ύστερα όλης της Εύβοιας. Με 1500 άνδρες διέσπασα στην πολιορκία του Ομέρ Πασά στα Στύρα. Είχε στρατό μεγάλο. Όταν ήταν να παραδώσουμε την Ακρόπολη στους Τούρκους, το 1827, δεν έφευγα με τίποτα από το μνημείο. Σηκωτό με έβγαλαν. Ο Όθωνας με διόρισε Επιθεωρητή των στρατευμάτων της Εύβοιας. Ο Κωλέττης με κατηγορήσε ότι σχεδίαζα την ανατροπή του Όθωνα κι έβγαλε ένταλμα σύλληψης. Κήρυξα ανοιχτά επανάσταση. Κατέληξα ακρωτηριασμένος από τις οβίδες του

Έπαιξα σημαντικό ρόλο στον Αγώνα ως διοικητής ναύαρχος του ελληνικού στόλου. Γράμματα δεν έμαθα αλλά είχα μεγάλη κλίση στη ναυτιλία και ήμουν πάρα πολύ γενναίος. Στα 16 μου έγινα πλοίαρχος σε οικογενειακό πλοίο. Σε ένα ταξίδι όμως, το 1802 κοντά στενό του Γιβραλτάρ συνέλαβαν το πλοίο μου και το ρυμούλκησαν στην ναυαρχίδα του Νέλσωνα. Ναι του γνωστού Άγγλου ναύαρχου Κάτι φιλά Ισπανικά μιλούσα και τα είπαμε με τον ναύαρχο:

- Είσαι Έλληνας;
- Μάλιστα Ναύαρχε!
- Το ξέρεις πως σ' αυτά τα μέρη εφαρμόζω αποκλεισμό;
- Το γνωρίζω πολύ καλά κύριε ναύαρχε!
- Και τότε γιατί τον παραβιάζεις;
- Για το συμφέρον μου ναύαρχε!
- Αν ήμουν εγώ στη θέση σου και εσύ στη δική μου τι θα έκανες;
- Θα σε κρεμούσα απ' το λαιμό, στο πινό της μαιστρας Ναύαρχέ μου! Του κάνω. Τέτοια αφοβιά. Εσύ τώρα δάσκαλε ψάξε να με βρεις ανάμεσα στους άλλους Αγωνιστές και πες μου κάτι:

«Γιο της καλογριάς» με φώναζαν στα μικράτα του και καθόλου δε μου άρεσε αυτό. Όταν χήρεψε από τον πρώτο της σύζυγο η μάνα μου έγινε καλόγρια. Ερωτεύτηκε όμως τον πατέρα μου και γίνηκα εγώ. Μονάχος μου μεγάλωσα, χωρίς τη φροντίδα των γονιών. Παλληκαράκι ακόμη έπεσα στα χέρια του Αλή Πασά που μ' έριξε στη φυλακή για κάτι παρανομίες λέει. Τα γράμματα όμως εκεί τα έμαθα. Υπηρέτησα στην αυλή του Πασά τελικά και τον ακολούθησα και στην εκστρατεία του κατά του Πασβάνογλου, φίλου του Ρήγα. Μη στραβομουτσουνιάζεις. Λιποτάχτησα έπειτα και πήγα στους Κατσαντώνη, κλέφτης που αλώνιζε τα Άγραφα. Ήθελα να γίνω εγώ καπετάνιος στ' Άγραφα. Το κατάφερα. Υποκρίθηκα υποταγή στους Τούρκους για ν' αποφύγω επιδρομές. Κι όταν αυτοί εισέβαλαν στη Στερεά Πανουργιά έστειλα μήνυμα στον Πανουργιά πως διαπραγματεύθηκα προσωρινά με τους Τούρκους να αρχηγέψω στα Άγραφα και έτσι αυτοί να μην έλθουν. Εξαγόραζα τον καιρό. Τα άλλα τα ξέρεις... Δεν ξέρεις ίσως πως έπασαχα από φυματίωση. Λίγη ζωή μου έδιναν οι γιατροί...